

Ma alakul az új Egyetemi Tanács

Ki lesz a rektor?

Ez talán nem a legfőbb, de kétségtelenül az egyik legérdekesebb kérdés, amelyekre ma választ kaphatunk a József Attila Tudományegyetem új Egyetemi Tanácsának (ET) alakuló ülésén. Ismeretes, hogy az új testületet október elején választották meg. A régivel kisebb létszámú tanács, hivatalos dönteni az egyetem államigazgatásának irányításáról. Az új ET-t egyébként, információink szerint, Szentatásnak hívják majd.

Az egyetemhez közelálló forrásokból megtudtuk, hogy Csákány Béla, a JATE jelenlegi rektora — kinézetében mandátuma 1992-ig szól — bizalmi szavazást fog kérni, s csak akkor vállalja továbbra is megbízatását, ha kell támogatást kap. Ez esetben is csak további egy esztendőig, az Egyetemi Statútum kidolgozásáig maradna hivatalában. Ismeretes, hogy Csákány professzort a közelmúltban több támadás érte néhány intézkedése miatt, és azért, mert a '80-as években az egyetem párttitkára volt.

A lehetséges ellenjelöltek közül a legismertebb név Róna-Tas Andrásé, aki akadémikus, és az Altajisztika

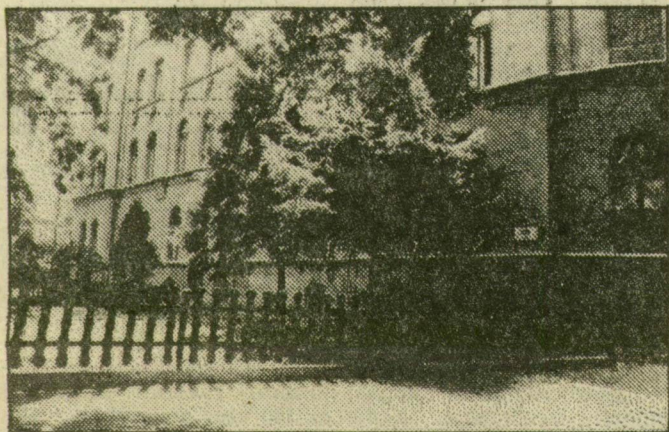
Tanszéket vezeti. Őt az egyetemi reformmozgalmak közül az egyik, a Jámbor Szándék csoport támogatja. A másik, a Mozgalom az Egyetem Megújításáért nem juttatott képviselőt az Egyetemi Tanácsba.

Ezen kívül számtalan híresztelés is forgalomban van. A legérdekesebb, hogy a két legesélyesebb jelölt megegyezésre jutott az egyetem irányításáról. A hírt egyelőre senki sem erősítette meg. Remélhetőleg ma minden híresztelésnek vége szakad, mert az új ET — dönt.

M. T.

Az új ET

Róna-Tas András, Ilia Mihály, Ötvös Péter (BTK); Nagy Ferenc, Molnár Imre, Szabó Imre (AJK); Bor Zsolt, Burger Kálmán, Szalay István (TTK); hallgatók: Soós Gábor, Tölgyes László (BTK); Patyi András, Németh Gabriella (AJK); Várnagy József, Boda Dezső (TTK); valamint Kokas Károly és Csejtej Dezső.

Lovassy Zoltán felvétele

Az Ady téri épület új kerítése; könnyebb lett a bejutás?

A Szegedért Alapítvány pályázata

A Szegedért Alapítvány minden esztendőben odaítéli azokat a díjakat, amelyekkel a város szellemiségének gazdagításában, tudományos, kulturális, művészeti és társadalmi életében kitűnő szerepet betöltők tevékenységét értékeli.

Az alapítvány elnöksége, valamint kuratóriumi két kategóriában adományoznak díjakat. A Szegedért Alapítvány fődíjának célja olyan személyiség életútjának elismerése, aki eredményeivel sokat tett a város fejlődéséért, hírnevének öregbítéséért. A fődíj tiszteletdíja 200 ezer forint.

A kuratóriumi díjakat hármasságban ítélik oda. A tudományos, művészeti és társadalmi állampolgári kuratóriumi díjak összege egyenként 150 ezer forint. Kiosztásuk alapjául szolgálhat minden egyedi alkotás, eredmény, a műszaki, orvosi és természettudományok, a társadalomtudományok, bölcsészeti, publicisztika, valamint a művészetek területéről. De ide tartoznak az előzőekben nem sorolható, kimagasló emberi teljesítmények, amelyek méltatása összhangban áll az alapítvány eszméivel.

A díjakat 1991. március 12-én, a szegedi nagy árva, a város újjászülésétől, az évfordulóján, ünnepélyes keretek között adják át. A Szegedért Alapítvány elnöksége és kuratóriumi felkéri a szegedieket, hogy tegyék javaslatokat a díjak adományozására, és mellékelve részletes indoklásukat, 1990. december 15-ig juttassák el az alapítvány

titkárához (6721 Szeged, Szent Mihály utca 1.).

A Szegedért Alapítvány pályázatot hirdet azok megsegítésére, akik a kulturális, tudományos és művészeti életben a város társadalmi életének alakításában, a hagyományok őrzésében, az értékek megőrzésében, és gyarapításában törekednek kiemelkedő eredményekre. A támogatás öt formája nyerhető el:

Ösztöndíjak. Pályázhatnak azok a 35. életévüket be nem töltött szegediek, akik hazai oktatási intézményekben tanulnak, vagy továbbképzésben vesznek részt.

Tartós támogatás. Ezt egyének, kutatócsoportok és alkotóköröknek juttathatják az alapítvány céljait szolgáló tevékenység támogatására, legfeljebb két évi időtartamra.

Céljellegű támogatás. Egy ízben kaphatják egyének, vagy csoportok, akiknek munkájukhoz vagy kutatásaik továbbfejlesztéséhez valamely meghatározott esztendőre van szükségük.

Adomány. Ebben olyan intézmény vagy más jogi személy részesülhet, amelynek működése a város sajátos érdekeit szolgálja.

Tanulmányutak támogatása. Igényelhető külföldi tanulmányutak, kölcsönös vendéghallgatói és vendégoktatói megállapodások céljára.

A pályázatokat 1990. december 15-ig kell benyújtani az alapítvány titkárához (Szeged, Szent Mihály u. 1. 6721). A már beérkezett pályázatokat is figyelembe veszik.

Dugonics András születésnapján

Negyed évezred telt el, és napjainkban ismét róla beszél a város. Megkoszorúzzák a szobrát, emlékbeszédet és ünnepségeket tartanak, s talán majd november elsején több gyertya gyullad meg a síremléke előtt. Kétszázötven évvel ezelőtt, 1740. október 18-án született Szegeden Dugonics András.

Még nem fejezte be az iskoláit, amikor belépett a Jósika, Jókai). A piarista piarista rendbe, amelynek páter utolsó műve, amepapjaként haláláig szolgált. Ezen több mint negyven az Istent, a híveket, a tanulókat és egész nemzetét. A halála után két évvel jezsuedi, váci, medgyesi és nyitrai középiskolák után a Pázmány Péter Tudományegyetemen oktatja tárgyat, a matematikát. De nemcsak tanít, magyar nyelvű matematika tankönyveivel nagymértékben hozzájárult a szaknyelv magyarításához.

A tudomány mellett a szépirodalom területén alkotott maradandót: öt nevezetű regényét, a magyarországnak, de életműve megtermékeljük a magyar regény atyjának. 1788-ban jelent meg sokáig népszerű regénye: az Etelka. E regényében, mint a többiben is, a saságokban született újja, magyarság őstörténetével Szeged történetében helyet

kapott a Dugonics Társaság, Ehhez adjon erőt és példát, amely, lehet, az évfordulón a 250 éves, de örökké fiatal életre kel.

1988. október 18-án a Deák Ferenc Gimnáziumban megalakult a Dugonics András Tollforgató Társaság, a diákok önképzőköre, hogy a város akkor legújabb gimnáziumában visszatérjenek a középiskolai hagyományhoz. Ennek az önképzőkörnek az célja, hogy a tanórán kívül összefogja az irodalommal foglalkozó, az irodalom iránt érdeklődő diákokat.

A kiváló pedagógus emléke talán felkelti más középiskolák tanulóiban is a kedvet (a Vedres István Építőipari Szakközépiskolában 1988-ban jött létre a Babits Mihály Önképzőkör). Tegyük meg mindent, hogy a jövő nemzedéke olyan nagy szülöttjének sirját. Tálalkozás 3 órák a Dugonics temető keleti nagykapujánál.

Arpás Károly

*

Az évforduló alkalmából ma délután 2 órakor megkoszorúzzák az író Dugonics téri szobrát a városi tanács, a Dugonics iskola és középiskolai hagyományhoz. A Somogyi Könyvtár munkatársai. A diákok iskolájuk névadójának sírjára is virágokat helyeznek el, délután 3 órától pedig Dugonics András életével és munkásságával kapcsolatos vetélkedővel és programokkal emlékeznek Szeged nagy írójára.

A Piarista Diákszövetség tagjai ma délután 3 órakor megkoszorúzzák Szeged nagy szülöttjének sirját. Tálalkozás 3 órák a Dugonics temető keleti nagykapujánál.

A költő életéből

Életében egyetlen verseskötete jelent meg, ami után a kritikusok szelíd, de fanyar hangú természetköltőnek könyvelték el, olyannak, aki nem kérdezi a világtól, csak él benne, magányosan, az eltitkolt szeretet súlyát hurokba egy napból a másikba. Ha talált volna egy kéregdarabkát, látni vélte az egész erdőt. A földről az ég jutott eszébe, az égről a föld, önmagáról pedig a szó, amit élte végéig hiába keresett. Úgy mesélték, ez az egyetlen könyv lett a veszte. Még az utolsó, összefirkált példányát is elajándékozta. Ekkor ment el a könyvtárba, hogy kölcsön vegye azt, ami az övé volt, és mégsem az övé. Az első felszólító cédula egy hónap múlva érkezett, határozottan, de udvariasan figyelmeztette a kedves olvasót feledékenységére. „Olvasó? En?” — rántott a vállán a költő. A második figyelmeztetés már pénzbüntetésről szólt, a harmadik meg is nevezte a nem csekély összeget. Am a költő megmakacsolta magát, nem vitte vissza a könyvet, még akkor sem, amikor egy újabb figyelmeztetés tudatta vele, a könyvtár ezentúl a késedelmi díjak megállapításánál szigorú mintát követ, a folytonosan növekvő összeget az idő, az ár és a könyv minőségének ravasz variációja táplálja majd. Nem, nem, ez az én könyvem, morogta a költő, amikor a tartozása az ötödik nulla fölé ugrott. Egy év múlva elérkeztek a házat, kertjét, bútorait, mindenét. Tél volt, tél, mintha nem is akarna elmúlni többé. Pedig a könyvben, amitől még ekkor sem vált meg a költő, egyetlen vers sem szólt a fehér halál évszakáról.

Dal.

Jönnek a hírek...

hírek. A kétszemélyes konferálás közvetlenebb, családiasabb. A rövid riportok a készítőik képernyős jelenléte miatt személyesebbek. (Bár némely, kamerához nem szokott, a rádióból átránduló riportert kissé gőrcsően cövek a téma tövében mikrofonjával.) A szándék azonban látszik: a pályázók korszerűbbek, karakteresebbek kívánnak lenni elődeiknél. Tanulniuk is van honnan és kiktől, hisz néhány hete a nézőkkel együtt figyelhetik, hogyan csinálnak hírmagazint angol és német kollégáik. Sok-sok technikai és vizuális ötletet átvehetnek, egy-két dolgot azonban nem tudtak adaptálni a magyarok a BBC és a ZDF adóktól. Például az original külföldi tudósítók. Persze, tudjuk, ez pénzkérdés. A hírek fontossági sorrendjét, a riportok időtartamának arányát pedig gondolom, a nyugati életmód, az országok állampolgárainak szokásrendje alakítja. Egy BBC például hosszú percekig időzhet egy galoppverseny — számunkra talán érdektelen — eseményeinél, míg Thatcher asszony aznap tárgyalásairól legfeljebb villanásnyi hírből számol be. S ami igazán utánozhatatlan a bemondók vi-

selkedése. Bár sem az angol, sem a német nemzet, nem fesztelenségéről, lazaságáról híres, híradóik kommentálói a mégis ez jellemző. Magabiztosan, kellemesen hadaró, gesztikulálást és szájba rágó szándékot nélkülöző eleganciával porgetik a tudósításokat, riportokat rögzítő filmeket.

Nemrég hallottam, egyik másik magyar sajtótermék a nyugati olvasó számára igen szomorú, lehangoló olvasmány. Ez igaz lehet a híradónkra, a híradóinkra is. (No, persze, nehéz lenne szórakoztató formában közölni és happy-arcifejezéssel kommentálni, hogy megint felmegy a cukor, ne adj' Isten, a hordó ára, s hogy az Oból-beli válság is természetesen minket sújt a világon leginkább.) Mindenesetre örülhetünk, hogy kezd kialakulni a szabadversenyes híradás. Hogy a tévés szakma munkatársai egymást, túllépettélve küzdenek a saját elképzeléseikért, s a néző kegyeiért. (Reméljük, nem megy majd a rádió műsorainak rovására az, hogy lassan az összes jó munkatárs a tévénél külsőzik...) Azt hiszem, az új tévéelnök felismerte a megoldást: úgy kell újítani, hogy abban mindenki érdekelt legyen, s hogy mindez ne kerüljön sok pénzbe! Most már legfeljebb attól retteghet Han-kiss Elemér, hogy a kormány egyszer a Parlament elé terjeszt egy ilyen javaslatot: híradóztassák meg a Magyar Televíziót!

Pacsi Emília